

10. Hukuk Dairesi
"İçtihat Metni"

2015/8663 E. , 2016/1043 K.

Mahkemesi :..... Asliye Hukuk (İş) Mahkemesi
Tarihi : 27.02.2015

Dava, iptal edilen ölüm aylığının yeniden bağlanması gerektiğinin tespiti istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmün davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

506 sayılı Kanun hükümleri kapsamında 28.12.2002 tarihinde 1 günlük zorunlu, 01.04.2003 – 31.05.2004 döneminde 420 günlük isteğe bağlı sigortalılığı bulunan murisin 17.06.2005 tarihinde yaşamını yitirmesinden sonra hak sahibi eşi konumundaki davacının 31.10.2006 günü davalı Kuruma başvurarak, sigortalının adını yazıp imzasını taklit etmek suretiyle askerlik borçlanması talebinde bulunduğu, borç bildirimine üzerine yasal süresi içerisinde 24.04.2007 tarihinde 529 güne karşılık gelen primleri yatırıp ölüm sigortasından aylık bağlanmasını isteyen davacının başvurusunun, "5 yıldan beri sigortalı olmak" koşulu gerçekleşmediğinden Kurumca reddedildiği, Giresun İş Mahkemesi'ne açılan davada verilen, murisin 01.03.1997 – 28.12.2002 tarihleri arasında 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalı olduğuna ilişkin hükmün Dairemizce 19.01.2009 gün ve 15425/123 sayılı ilamla onanarak kesinleşmesi üzerine davacının bu kez 22.04.2009 tarihinde tahsis başvurusunu yinelediği ve primleri ödenmiş 01.03.1997 – 31.03.1997 dönemi Tarım Bağ-Kur sigortalılığı da gözetilmek suretiyle kendisine 01.05.2007 gününden itibaren ölüm aylığı tahsis edildiği, sonrasında değerlendirme yapan Kurumca borçlanma dilekçesinde, yaşamını yitirmiş sigortalının adı ve sahte imzasının yer aldığı gerekçesiyle aylığın 2012 yılının Mayıs ayında başlangıç tarihi itibarıyla iptal edilip aylık ödemeleri yönünden borç tahakkuk ettirildiği anlaşılmaktadır.

Davanın yasal dayanaklarından olan 506 sayılı Kanunun 60/F maddesinde, bu Kanuna göre sigortalı olarak tescil edilmiş bulunanların, er olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen sürelerinin tamamını veya bir kısmını, kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı istemde bulunmaları durumunda ve bu Kanunun 78. maddesi ile belirlenen prime esas kazancın alt sınırının talep tarihindeki tutarı üzerinden hesaplanacak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerini tebliğ tarihinden itibaren 6 ay içinde ödemeleri koşulu ile borçlandırılacağı, 6 ay içinde primi ödenmeyen borçlanma sürelerinin hizmetten sayılmayacağı, borçlandırılan sürenin karşılığı olan gün sayısının sigortalının prim ödeme gün sayısına katılacağı, bu Kanuna göre belirlenen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma durumunda, sigortalılığın başlangıç tarihinin, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürüleceği, aylık bağlanmasına askerlik borçlanması ile hak kazanılması durumunda kendilerine, borcun ödendiği tarihi izleyen aybaşından itibaren aylık bağlanacağı belirtilmiş, 66. maddesinde de, 5 yıldan beri sigortalı bulunup sigortalılık süresinde en az 900 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş durumda ölen sigortalının hak sahibi kimselerine ölüm aylığı bağlanacağı açıklanmıştır.

Anlaşılaçağı üzere, sigortalı tarafından kullanılabilen askerlik borçlanması hakkı, sigortalının yaşamını yitirmesi durumunda hak sahiplerine de tanındığı gibi istemin sigortalı veya ölümü halinde hak sahiplerince yöneltmiş olması, tahakkuk ettirilecek primlerin hesaplama yöntemi ve tutarı yönünden herhangi bir farka yol açmamakta, ayrıca, sigortalı hayatını kaybettikten sonra yapılacak başvuruda hak sahiplerince onun imzasının taklit edilmesi, daha açık anlatımla yaşamayan sigortalının adının yazılıp sahte imzayla talepte bulunulması durumunda bu gerçeğe aykırılığın/aldatıcılığın borçlanma yönünden herhangi bir önemi ve Kurum bakımından zararı da bulunmamaktadır. Bu maddi ve hukuki olgular karşısında belirtilmelidir ki hak sahibi eş sıfatıyla yasal talep hakkı bulunan davacının kendi adı-soyadı ve imzası yerine ölü sigortalının adı ve taklit imzasıyla borçlanma başvurusunda bulunmasının nedeni anlaşılamamakta, bu durumun başvuru aşamasındaki prosedüre ilişkin bilgi eksikliği veya maddi hatadan kaynaklanabileceğı düşünölmekte ise de sonuca etkisizliğı dikkate alındığında yanlışlığın veya kusurlu davranışın sebebinin ortaya konulması önem arz etmemektedir. Şu durumda, kesinleşen yargı kararı ile geriye dönük olarak kazanılan Tarım Bağ-Kur sigortalılığı gözetildiğinde 506 sayılı Kanunun 66. maddesinde yer alan 5 yıl sigortalılık süresine sahip olma koşulu gerçekleşmiş olup Kurumun 01.05.2007 tarihi itibarıyla aylık bağlaması yönündeki işleminin yerindeliğı belirgin olmasına karşın, mahkemece eksik inceleme ve yanılgılı değerlendirme sonucu, anılan tahsis şartının gerçekleşmediğı gerekçesiyle istemin reddedilmesi, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir. O hâlde, davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

S O N U Ç : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının isteğı durumunda davacıya geri verilmesine, 28.01.2016 gününde oybirliğıyle karar verildi.